

הוכן עי"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

כריתות דף ו.

המריח בקטורת מה הדין?

הריח בסממנים קודם שתעלה תמרתו	הריח בעשן הקטורת אחר שעלתה תמרתו	
מעל	לא מעל	מדאורייתא
---	אסור ¹	מדרבנן

מה דין דבר שנעשית מצותו האם שייך בו מעילה?

מנלן	מה הדין	
דאיכא מיעוט שני כתובים הבאים כאחד ²	אין בו מעילה	בעלמא
(ויקרא ו: ג) וְהָרִיחַ אֶת הַדָּשָׁן וְשָׂמוּ אֶצֶל הַמִּזְבֵּחַ - מלמד שטעונים גניזה	מועלין בהם	תרומת הדשן
(ויקרא טז: כג) וּפָשַׁט אֶת בְּגָדֵי הַבֵּד וְהִנִּיחָם שָׁם - מלמד שטעונים גניזה	לרבנן: מועלין בהם	בבגדי כהונה
ד"וְהִנִּיחָם שָׁם" מלמד שלא ישתמש בהן ליוה"כ אחר	לר' דוסא: אין מועלין - וכשרין לכהן הדיוט	
(דברים כא: ד) וְעָרְפוּ שָׁם אֶת הָעֵגְלָה - שם תהא קבורתה לעולם	מועלים בהם	עגלה ערופה

כריתות דף ו:

מה היא כמות הפחותה ביותר שאפשר לפטם בקטורת, ומה נפ"מ בזה?

מה דין יחיד שפיטם?	מה היא הכמות הפחותה?	
יחיד שפיטם לחצאין חייב פחות מזה פטור	לחצאין ³	לרשב"ג
יחיד שפיטם אפי' חצי מנה חייב	חצי מנה ¹	לחכמים

¹ ע"י פסחים (דף כו.) דמבואר שם שאף דאמרינן שבקול מראה וריח אין בהם מעילה, מ"מ איסור דרבנן יש. והכא אוקימנא לדין שבריח אין מעילה - באחר שעלתה תמרתו.

² אליבא דרבנן הם: תרומת הדשן ובגדי כהונה, ואליבא דר' דוסא הם: תרומת הדשן ועגלה ערופה. ואפי' למ"ד בעלמא דב' כתובים הבאים כאחד מלמדים, כאן אין מלמדים, משום שכתוב כאן בתרומת הדשן ועגלה ערופה מיעוטים - לומר שדוקא בהם הדין כן ולא בדבר אחר, בתרומת הדשן כתוב "ושמו" - בו יש דין גניזה ולא בשאר דברים דהם מותרים בהנאה, וכן בעגלה ערופה כתוב "ערופה" - דוקא בה יש דין גניזה ולא בדבר אחר.

³ ס"ל דמזה שמצינו שאחת לששים או שבעים שנה שהיו מפטמים רק חצי מהכמות (ומשום שאחר זמן כזה נשאר מהמותרות של כל שנה, דהיינו ממה שהיו החפניים של הכה"ג פחותים מג' מנים המיוחדים ליוה"כ, שיעור של 184 מנים שהוא ממחצית כמות הקטורת), אולם שהיו מפטמים לשליש מהכמות (כלומר שהיו מחכים מאה שנה עד שתצטרף כמות של 246 מנים) לא שמענו.

הוכן עי"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

כריתות דף ו:

מה הם י"ג סממני הקטורת?

משקל הסממנים	השנויים בברייתא	הכתובים בתורה ²	
70 מנה	הצרי	נָטף	א
70 מנה	הציפורן	וְשַׁחֲלַת	ב
70 מנה	החלבנה	וְחֻלְבָּנָה	ג
70 מנה	הלבונה	וּלְבָנָה זָכָה	ד
16 מנה	מור	סָמִים (קמא) - לשון רבים משמע שנים	ה
16 מנה	קציעה		ו
16 מנה	שבולת נרד	סָמִים (בתרא) - משמע שהוא כנגד החמשה שכתובים לפניו	ז
16 מנה	כרכום		ח
12 מנה	הקושט		ט
3 מנים	קילופה		י
9 מנים	קנמון		יא

הסך משמן המשחה באופנים דלהלן מה דינו?

למלכים ולכהנים גדולים שכבר נמשחו	סך לבהמה, כלים, לעכו"ם, למת	
חייב ³	פטור ⁴	לר' מאיר
פטור ⁵		לר' יהודה

הסך או הנותן משמן המשחה לזר, בכמה חייב?

הנותן	הסך	
כל שהוא	כל שהוא	לר' מאיר
כזית	לרמב"ם: כזית לראב"ד: כל שהוא ¹	לר' יהודה

¹ ס"ל שיכול לפטם לקטורת כדינה בכל יום ויום, ובכל הקטרה היו מקטירים חצי מנה, וא"כ אם היה מפטם כפי היחס הנכון של חצי מנה ג"כ מהני.

² לשון הפסוק (שמות ל: לד) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה קַח לְךָ סָמִים נָטף וְשַׁחֲלַת וְחֻלְבָּנָה סָמִים וּלְבָנָה זָכָה בַד בְּבַד יִהְיֶה.

³ ס"ל דמלך וכהן עכשיו הם זרים - והם בכלל "אשר יתן ממנו על זר".

⁴ בהמה, כלים, ומת, דרשינן מדכתיב (שמות ל: לב) עַל בֶּשֶׂר אָדָם לֹא יִיָּסֵךְ, ודרשינן דוקא אדם, לאפוקי בהמה כלים ומת. ולתירוץ הראשון בגמ' גם גוי שמעינן מהאי קרא, דלא מיקרי אדם (ורק ביחס לבהמה קוראים לו אדם). ובתירוץ השני למדו דין זה מדכתיב "יִיָּסֵךְ" - דכל שאסור לסוך עצמו אסור לסוך אותו, ולקמן (דף ז:.) דרשינן לה מדכתיב "יִיָּסֵךְ" בתרי יודיין ודרשינן לא יסוך.

⁵ ס"ל כל שאינו זר מתחילתו ועד סופו אינו בכלל "אשר יתן ממנו על זר".

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

¹ ע' רמב"ם (פ"א מכלי המקדש הלכה י') שפסק דגבי סיכה נמי בעי כזית, והשיג עליו הראב"ד שם, דבפשטות הסוגיא מבואר דאף לר' יהודה לא בעינן כזית, וע"ש בכס"מ באורך. ולכאורה תלוי בנוסחאות הגמ' אצלנו דלגירסא לפנינו שכתוב: כמה **יסוד** ויהא חייב ר"מ אומר כ"ש ר"י אומר כזית, משמע כרמב"ם, ולנוסחא אחרינא דגרסינן כמה **יתן** ויהא חייב וכו' משמע כהראב"ד.